ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)
z 25. októbra 2005 *

V spojených veciach C-465/02 a C-466/02,

ktorých predmetom je žaloba o neplatnosť podľa článku 230 ES, podaná 30. decembra 2002,

Spolková republika Nemecko, v zastúpení: W.-D. Plessing, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci M. Loschelder, Rechtsanwalt,

žalobkyňa vo veci C-465/02,

Dánske kráľovstvo, v zastúpení: J. Molde a J. Bering Liisberg, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobca vo veci C-466/02,

* Jazyky konania: nemčina a dánčina.

ktorých v konaní podporujú:

Francúzska republika, v zastúpení: G. de Bergues a A. Colomb, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska, v zastúpení: C. Jackson, splnomocnená zástupkyňa, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

vedľajší účastníci konania,

proti

Komisii Európskych spoločenstiev, v zastúpení: J. L. Iglesias Buhigues a H. C. Støvlbæk, ako aj A.-M. Rouchaud-Joët a S. Grünheid, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovanej,

ktorú v konaní podporuje:

Helénska republika, v zastúpení: V. Kontolaimos a I.-K. Chalkias, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

vedľajší účastník konania,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda V. Skouris, predsedovia komôr P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas a J. Malenovský, sudcovia J.-P. Puissochet, R. Schintgen, N. Colneric, S. von Bahr, J. N. Cunha Rodrigues (spravodajca), J. Klučka, U. Lõhmus a E. Levits,

generálny advokát: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
tajomník: K. Sztranc, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 15. februára 2005,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 10. mája 2005,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Spolková republika Nemecko a Dánske kráľovstvo sa domáhajú zrušenia nariadenia Komisie (ES) č. 1829/2002 zo 14. októbra 2002, ktorým sa mení a dopĺňa príloha k nariadeniu (ES) č. 1107/96 ohľadom názvu Feta (Ú. v. ES L 277, s. 10; Mim. vyd. 03/037, s. 195, ďalej len „napadnuté nariadenie").

Právny rámec

2 Článok 2 ods. 1 až 3 nariadenia Rady (EHS) č. 2081/92 zo 14. júla 1992 o ochrane zemepisných označení a označení pôvodu poľnohospodárskych výrobkov a potravín (Ú. v. ES L 208, s. 1; Mim. vyd. 03/013, s. 4, ďalej len „základné nariadenie") stanovuje:

„1. Označenia pôvodu a zemepisné označenia poľnohospodárskych výrobkov a potravín budú v spoločenstve chránené v súlade s týmto nariadením.

2. Na účely tohto nariadenia:

a) označenie pôvodu: predstavuje názov oblasti, určitého miesta alebo vo výnimočných prípadoch krajiny, používaný na označenie poľnohospodárskeho výrobku alebo potraviny, ktorá:

— pochádza z tejto oblasti, určitého miesta alebo krajiny

a

— má kvalitu alebo vlastnosti, za ktoré podstatne alebo výlučne vďačí daným zemepisným podmienkam vrátane prírodných a ľudských faktorov a ktorá sa vyrába, spracováva a pripravuje vo vymedzenej zemepisnej oblasti,

b) zemepisné označenie: je názov oblasti, určitého miesta alebo vo výnimočných prípadoch krajiny, ktorý sa používa na označenie poľnohospodárskeho výrobku alebo potraviny, ktorá:

— pochádza z tejto oblasti, určitého miesta alebo krajiny,

a

— má zvláštnu kvalitu, povesť alebo vlastnosti, ktoré možno pripísať zemepisnému pôvodu a výrobe a/alebo spracovaniu a/alebo príprave, ktoré sa uskutočňujú vo vymedzenej zemepisnej oblasti.

3. Určité tradičné zemepisné alebo nezemepisné názvy, ktoré označujú poľnohospodársky výrobok alebo potraviny, ktoré pochádzajú z oblasti alebo určitého miesta, a spĺňajú podmienky uvedené v druhej zarážke odseku 2 a), sa budú tiež považovať za označenia pôvodu."

3 Článok 3 ods. 1 tohto nariadenia stanovuje:

„1. Názvy, ktoré sa stali druhovými, sa nesmú registrovať.

Na účely tohto nariadenia je ‚názov, ktorý sa stal druhovým' názvom poľnohospodárskeho výrobku alebo potraviny, ktorý, hoci sa vzťahuje na miesto alebo oblasť, kde takýto výrobok alebo potravina boli pôvodne vyrobené alebo predávané, sa stal druhovým názvom poľnohospodárskeho výrobku alebo potraviny.

Za účelom zistenia, či sa názov stal alebo nestal druhovým, treba brať ohľad na všetky faktory individuálne, obzvlášť na:

— existujúcu situáciu v členskom štáte, z ktorého názov pochádza, a v oblastiach konzumácie,

— momentálnu situáciu v iných členských štátoch,

— zodpovedajúce vnútroštátne právne predpisy alebo predpisy spoločenstva.

Ak sa v súlade s postupom ustanoveným v článku 6 a 7 žiadosť o registráciu zamieta z dôvodu, že sa názov stal druhovým, Komisia musí uverejniť toto rozhodnutie v Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev."

4 Články 5 až 7 základného nariadenia upravujú postup registrácie názvu, tzv. „obvyklý postup". V tejto súvislosti upravuje článok 7 tohto nariadenia námietkové konanie proti žiadosti o registráciu.

5 Podľa článku 6 ods. 3 tohto nariadenia:

„Ak Komisia nebude upovedomená o žiadnych námietkach na základe článku 7, zapíše sa označenie do registra vedeného Komisiou s názvom ‚Register chránených označení pôvodu a chránených zemepisných označení', ktorý bude obsahovať označenia dotknutých skupín a inšpekčných orgánov."

6 V súvislosti s prijatím opatrení upravených v základnom nariadení článok 15 tohto nariadenia stanovuje:

„Komisii pomáha výbor zložený zo zástupcov členských štátov a predsedá mu zástupca komisie.

Zástupca komisie poskytne výboru návrh opatrení, ktoré je potrebné uskutočniť. Výbor oznámi svoje stanovisko k návrhu v lehote, ktorú stanoví jeho predseda v závislosti od naliehavosti veci. Stanovisko sa prijíma na základe názoru väčšiny, ako je ustanovené v článku 148 (2) zmluvy v prípade rozhodnutí, ktoré Rada prijíma na návrh Komisie. Hlasy zástupcov členských štátov sa budú vo výbore vážiť spôsobom ustanoveným v uvedenom článku. Úradujúci predseda nehlasuje.

Komisia prijme predpokladané opatrenia, ak sú v súlade so stanoviskom výboru.

Ak predpokladané opatrenia nie sú v súlade so stanoviskom výboru alebo ak nebol predložený žiadny názor, Komisia musí bez omeškania podať Rade návrh opatrení, ktoré sa musia prijať. Rada bude konať na základe rozhodnutia kvalifikovanej väčšiny.

Ak v lehote do troch mesiacov od dátumu postúpenia prípadu Rade táto nekoná, prijme Komisia navrhnuté opatrenia."

7 Okrem toho článok 17 základného nariadenia upravuje postup registrácie, tzv. „zjednodušený postup", takto:

„1. Členské štáty budú informovať Komisiu v lehote do šestich mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohoto nariadenia o svojich právne chránených označeniach alebo v tých členských štátoch, kde nie je žiaden ochranný systém, o svojich označeniach založených na základe zvyklosti, ktoré chcú registrovať v súlade týmto nariadením.

2. V súlade s postupom ustanoveným v článku 15 Komisia zaregistruje označenia uvedené v odseku 1, ktoré spĺňajú podmienky článku 2 a 4. Článok 7 sa nebude uplatňovať. Druhové názvy však uznané nebudú.

3. Členské štáty si môžu ponechať vnútroštátnu ochranu oznámených označení v súlade s odsekom 1 dovtedy, kým nebude prijaté rozhodnutie o registrácii."

8 Článkom 1 bodom 15 nariadenia Rady (ES) č. 692/2003 z 8. apríla 2003, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie č. 2081/92 (Ú. v. ES L 99, s. 1; Mim. vyd. 03/038, s. 454) bol uvedený článok 17 zrušený, jeho ustanovenia sa však naďalej uplatňujú pri registrovaných názvoch alebo názvoch, pre ktoré sa podala žiadosť o registráciu postupom uvedeným v článku 17 pred nadobudnutím účinnosti nariadenia č. 692/2003, teda pred 24. aprílom 2003.

9 Rozhodnutím 93/53/EHS z 21. decembra 1992 o ustanovení vedeckého výboru pre otázky ochrany označenia pôvodu výrobkov, ochrany zemepisných označení a osvedčení špecifického charakteru (Ú. v. ES L 13, 1993, s. 16; Mim. vyd. 03/013, s. 349) založila Komisia výbor s názvom „vedecký výbor", ktorého úlohou je na požiadanie Komisie skúmať technické problémy, najmä tie, ktoré sa týkajú uplatňovania základného nariadenia.

10 Podľa článku 3 tohto rozhodnutia sú členovia výboru menovaní Komisiou z vysoko kvalifikovaných expertov s pôsobnosťou v oblastiach spomínaných v článku 2 uvedeného rozhodnutia. V zmysle článku 7 ods. 1 a článku 8 ods. 1 tohto rozhodnutia sa výbor stretáva na požiadanie zástupcu Komisie a konanie výboru sa týka otázok, ku ktorým si Komisia vyžiadala stanovisko.

Skutkové okolnosti

11 Listom z 21. januára 1994 požiadala Helénska republika o registráciu názvu „feta" ako označenia pôvodu v zmysle článku 17 základného nariadenia.

12 Komisia prijala 12. júna 1996 nariadenie (ES) č. 1107/96 o zápise zemepisných označení a označení pôvodu podľa postupu stanoveného v článku 17 nariadenia č. 2081/92 (Ú. v. ES L 148, s. 1; Mim. vyd. 03/019, s. 176). Podľa článku 1 prvého odseku tohto nariadenia bol názov „feta", nachádzajúci sa v časti A prílohy tohto nariadenia v položke „syry" a pri mene členského štátu „Grécko" registrovaný ako chránené označenie pôvodu.

13 Rozsudkom zo 16. marca 1999, Dánsko a i./Komisia (C-289/96, C-293/96 a C-299/96, Zb. s. I-1541), Súdny dvor zrušil nariadenie č. 1107/96 v rozsahu, v akom vyhlásilo registráciu názvu „feta" ako chráneného označenia pôvodu.

14 V bode 101 tohto rozsudku Súdny dvor uviedol, že pri registrácii názvu „feta" Komisia vôbec nevzala do úvahy, že tento názov je už dlho používaný v niektorých členských štátoch iných ako Helénska republika.

15 V bode 102 uvedeného rozsudku Súdny dvor určil, že Komisia pri skúmaní otázky, či „feta" predstavuje druhový názov, nezohľadnila všetky faktory, ktoré jej článok 3 ods. 1 tretí pododsek základného nariadenia ukladá zohľadniť.

16 V nadväznosti na tento rozsudok prijala Komisia 25. mája 1999 nariadenie (ES) č. 1070/99, ktorým sa mení príloha k nariadeniu č. 1107/96 (Ú. v. ES L 130, s. 18; Mim. vyd. 03/025, s. 274), ktoré odstránilo názov „feta" z registra chránených označení pôvodu a zemepisných označení, ako aj z prílohy nariadenia č. 1107/96.

17 Listom z 15. októbra 1999 poslala Komisia členským štátom dotazník týkajúci sa výroby a spotreby syrov s názvom „feta", ako aj všeobecnej známosti tohto názvu pre spotrebiteľov v každom z týchto štátov.

18 Informácie získané v odpovedi na tento dotazník boli prezentované pred vedeckým výborom, ktorý vyhotovil svoje stanovisko 24. apríla 2001 (ďalej len „stanovisko vedeckého výboru"). V tomto stanovisku dospel výbor jednohlasne k záveru o nedruhovom charaktere názvu „feta".

19 Komisia prijala 14. októbra 2002 napadnuté nariadenie. V zmysle tohto nariadenia bol názov „feta" znovu registrovaný ako chránené označenie pôvodu.

20 Článok 1 tohto nariadenia stanovuje:

„1. Názov ‚Φέτα' (Feta) sa zapíše ako chránené označenie pôvodu (CHOP) do registra chránených označení pôvodu a zemepisných označení, ustanoveného článkom 6 ods. 3 nariadenia (EHS) č. 2081/92.

2. Názov ‚Φέτα,' (Feta) sa pridá do časti A prílohy k nariadeniu (ES) č. 1107/96 pod položku ‚Syry', ‚Grécko'."

21 V zmysle odôvodnenia č. 20 napadnutého nariadenia:

„(20) Podľa informácií zaslaných členskými štátmi, syry, ktoré v skutočnosti majú názov ‚Feta' na území spoločenstva, vo všeobecnosti vytvárajú explicitný alebo implicitný odkaz na grécke územie, kultúru alebo tradíciu, aj keď sú

vyrobené v členských štátoch iných ako Grécku s tým, že pridajú text alebo kresbu so zrejmou konotáciou ku Grécku. Prepojenie medzi názvom ‚Feta' a Gréckom sa tak zámerne podsúva a vyhľadáva ako súčasť predajnej stratégie, ktorá ťaží z reputácie pôvodného výrobku, a to vytvára skutočné riziko zámeny pre spotrebiteľa. Etikety pre syr ‚Feta', ktorý nepochádza z Grécka, ale v skutočnosti sa propaguje v spoločenstve pod týmto názvom bez toho, aby vytváral akúkoľvek priamu alebo nepriamu zmienku o Grécku, sú v menšine a množstvá syra skutočne propagovaného týmto spôsobom predstavujú veľmi malý podiel na trhu spoločenstva."

22 Podľa odôvodnení č. 33 až 37 uvedeného nariadenia:

„(33) Komisia zobrala na vedomie navrhujúce stanovisko vedeckého výboru. Zaujíma stanovisko, že všeobecná vyčerpávajúca analýza právnych, historických, kultúrnych, politických, sociálnych, hospodárskych, vedeckých a technických informácií oznámených členskými štátmi alebo informácie vyplývajúce z výskumov podniknutých a sponzorovaných Komisiou vedú k záveru, že predovšetkým neboli splnené žiadne kritériá požadované podľa článku 3 nariadenia (EHS) č. 2081/92 na preukázanie toho, že názov je druhový a že následne názov ‚Feta' sa nestal názvom poľnohospodárskeho výrobku alebo jedla, ktorý by sa stal všeobecným názvom poľnohospodárskeho výrobku alebo jedla napriek tomu, že sa tento názov vzťahuje na miesto alebo oblasť, kde bol tento výrobok alebo jedlo pôvodné vyrábaný alebo uvedený na trh'.

(34) Keďže sa termín ‚Feta' neustanovil ako druhový, Komisia v súlade s článkom 17 ods. 2 nariadenia (EHS) č. 2081/92 potvrdila, že žiadosť gréckych orgánov o registráciu názvu ‚Feta' ako chráneného označenia pôvodu je v súlade s článkami 2 a 4 daného nariadenia.

(35) Názov ‚Feta' je tradičným nezemepisným názvom v zmysle článku 2 ods. 3 nariadenia (EHS) č. 2081/92. Termíny ‚oblasť' a ‚miesto' uvedené v tomto ustanovení možno vykladať len z geomorfologického a neadministratívneho hľadiska, pokiaľ prírodné a ľudské faktory vlastné pre daný výrobok majú sklon k prekračovaniu správnych hraníc. Podľa uvedeného článku 2 ods. 3 zemepisná oblasť, ktorá je v označení implicitná, nemôže pokrývať celú krajinu. V prípade názvu ‚Feta' sa preto uvádza, že definovaná zemepisná oblasť uvedená v druhej zarážke v článku 2 ods. 2 písm. a) nariadenia (EHS) č. 2081/92 pokrýva len územie pevniny Grécka a ostrovu Lesbos. Všetky ostatné ostrovy a súostrovia sa vynímajú, pretože základné prírodné a/alebo ľudské faktory sa tu neuplatňujú. Okrem toho sa správna definícia zemepisnej oblasti prepracovala a rozvinula, keďže špecifikácia výrobku predložená gréckymi orgánmi obsahuje povinné kumulatívne požiadavky: podstatne sa obmedzila najmä oblasť pôvodu surovín, keďže mlieko používané na výrobu syru ‚Feta' musí pochádzať z oviec a kôz z miestnych tradične chovaných chovov, ktorých potrava sa musí zakladať na flóre z pastvín oprávnených regiónov.

(36) Zemepisná oblasť pokrytá správnou definíciou a spĺňajúca požiadavky špecifikácie výrobku je dostatočne jednotná na splnenie požiadaviek článku 2 ods. 2 písm. a) a článku 4 ods. 2 písm. f) nariadenia (EHS) č. 2081/92. Rozľahlá pastva a prechod zo zimnej na letnú pastvu, ktoré sú hlavným bodom metódy chovu oviec používanej na zabezpečenie surovín na výrobu syru ‚Feta', sú výsledkom pradávnej tradície, ktorá umožňuje adaptáciu na podnebné zmeny a ich vplyv na dostupnú vegetáciu. To viedlo k rozvoju malých národných chovov oviec a kôz, ktoré sú extrémne húževnaté a silné, vhodné na prežitie v prostredí, ktoré kvantitatívne ponúka málo potravy, ale ktoré je po stránke kvality obdarené extrémne rôznorodou flórou, ktorá tak dáva konečnému výrobku jeho osobitnú arómu a chuť. Vzájomné pôsobenie uvedených faktorov a osobitných ľudských faktorov, najmä tradičnej výrobnej metódy, ktorá si vyžaduje cedenie bez tlaku, tak dáva syru ‚Feta' jeho neobyčajnú medzinárodnú reputáciu.

(37) Keďže špecifikácia výrobku predložená gréckymi úradmi obsahuje všetky informácie požadované v zmysle článku 4 nariadenia (EHS) č. 2081/92 a formálna analýza tejto špecifikácie neodhalila žiadne zjavné chyby hodnotenia, názov ‚Feta' by sa mal zaregistrovať ako chránené označenie pôvodu."

Návrhy účastníkov konania a konanie pred Súdnym dvorom

23 Vo veci C-465/02 navrhuje Spolková republika Nemecko, aby Súdny dvor:

— zrušil napadnuté nariadenie,

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

24 Vo veci C-466/02 navrhuje Dánske kráľovstvo, aby Súdny dvor:

— zrušil napadnuté nariadenie,

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

25 Komisia v oboch veciach navrhuje, aby Súdny dvor:

— zamietol žalobu,

— zaviazal žalobcu/žalobkyňu na náhradu trov konania.

26 Uzneseniami z 13. mája a 3. júna 2003 predseda Súdneho dvora vyhovel návrhom Francúzskej republiky a Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska na vstup vedľajšieho účastníka do konania na podporu návrhov žalobcov a návrhu Helénskej republiky na vstup vedľajšieho účastníka do konania na podporu návrhov Komisie.

27 Uznesením predsedu Súdneho dvora z 13. januára 2005 boli veci C-465/02 a C-466/02 spojené na účely ústnej časti konania a rozsudku.

O prípustnosti

28 Grécka vláda tvrdí, že žaloby Spolkovej republiky Nemecko a Dánskeho kráľovstva boli podané po uplynutí lehoty. Napadnuté nariadenie bolo uverejnené 15. októbra 2002. Žaloby boli podané až 30. decembra 2002 a lehota dvoch mesiacov stanovená v článku 230 piatom odseku ES nebola dodržaná.

29 Toto tvrdenie nie je možné prijať. Lehota na podanie žaloby začína podľa článku 81 ods. 1 rokovacieho poriadku plynúť až od konca 14. dňa po uverejnení dotknutého aktu. K tomu sa pripočítava lehota zohľadňujúca vzdialenosť stanovená v článku 81 ods. 2 rokovacieho poriadku, teda ďalších desať dní. Berúc do úvahy tieto pravidlá, bola táto žaloba podaná v rámci lehoty.

O veci samej

O prvom žalobnom dôvode

30 Nemecká vláda uvádza porušenie rokovacieho poriadku výboru upraveného v článku 15 základného nariadenia (ďalej len „regulačný výbor"), ako aj porušenie nariadenia Rady č. 1 z 15. apríla 1958 o používaní jazykov v Európskom hospodárskom spoločenstve (Ú. v. ES 17, 1958, s. 385; Mim. vyd. 01/001, s. 3). Dokumenty, ktoré mali byť preskúmané na zasadaní regulačného výboru z 20. novembra 2001, neboli nemeckej vláde doručené štrnásť dní pred týmto zasadaním, ani jej neboli zaslané v nemeckom jazyku.

31 Podľa informácií predložených Súdnemu dvoru nemal ešte regulačný výbor v čase uvedeného zasadania rokovací poriadok. Je preto vhodné sa riadiť štandardným rokovacím poriadkom — rozhodnutie Rady 1999/468/ES (Ú. v. ES C 38, 2001, s. 3; Mim. vyd. 01/003, s. 124).

32 V zmysle článku 3 ods. 1 a 2 tohto rokovacieho poriadku:

„1. Pozvanie, program rokovania, ako aj návrhy opatrení, v súvislosti s ktorými bol výbor požiadaný o stanovisko, a všetky ostatné pracovné dokumenty doručí predseda členom výboru v súlade s článkom 13 ods. 2 spravidla najneskôr štrnásť kalendárnych dní pred dňom zasadania.

2. V prípade naliehavých prípadov a keď sa prijímané opatrenia majú uplatňovať okamžite, môže predseda na návrh člena výboru alebo z vlastného podnetu skrátiť lehotu na doručenie uvedenú v predchádzajúcom odseku až na 5 kalendárnych dní pred dňom zasadania..." [*neoficiálny preklad*]

33 Článok 3 nariadenia č. 1 stanovuje:

„Písomnosti, ktoré zasiela orgán spoločenstva členskému štátu alebo osobe podliehajúcej právomoci členského štátu, sa vyhotovia v jazyku tohto členského štátu."

34 Je nesporné, že Komisia doručila e-mailom z 9. novembra 2001 nemeckej vláde pozvanie na zasadanie regulačného výboru 20. novembra 2001. Toto pozvanie uviedlo ako prvý bod programu rokovania výmenu názorov v súvislosti so spisom „feta". Komisia pripojila k e-mailu dve prílohy, obe vyhotovené v angličtine a francúzštine. Jedna z týchto príloh zhrnula odpovede členských štátov na dotazník Komisie z 15. októbra 1999 v súvislosti s výrobou, spotrebou a všeobecnou

známosťou fety. Druhá príloha obsahovala predbežný návrh stanoviska regulačného výboru k tomuto spisu.

35 Na zasadaní regulačného výboru z 20. novembra 2001 požiadala nemecká delegácia o nemeckú verziu týchto dvoch príloh. Je nesporné, že ju nedostala.

36 Ani za predpokladu, že skutočnosť, že nejestvovala nemecká verzia týchto príloh, je v rozpore s článkom 3 nariadenia č. 1, by táto chyba neviedla k zrušeniu napadnutého nariadenia.

37 Takáto procesná chyba by mohla viesť k zrušeniu aktu, ktorý bol nakoniec prijatý, len v prípade, ak by pri neexistencii tejto chyby mohol byť výsledok konania odlišný (pozri v tomto zmysle rozsudky z 29. novembra 1980, Van Landewyck a i./Komisia, 209/78 až 215/78 a 218/78, Zb. s. 3125, bod 47; z 20. októbra 1987, Španielsko/Komisia, 128/86, Zb. s. 4171, bod 25, a z 21. marca 1990, Belgicko/Komisia, nazývaný „Tubemeuse", C-142/87, Zb. s. I-959, bod 48).

38 Na dotknutom zasadaní však regulačný výbor pristúpil len k diskusii okolo okrúhleho stola o spise „feta" a o výsledkoch dotazníka Komisie. Výbor preskúmal návrh nariadenia až neskôr, na svojom zasadaní 16. mája 2002. Pri tejto príležitosti sa však výboru nepodarilo dosiahnuť kvalifikovanú väčšinu hlasov potrebnú na prijatie návrhu. Ani Rada nebola schopná na svojom zasadaní 27. júna 2002 prijať návrh nariadenia o rovnakej otázke, tiež z dôvodu nedostatku kvalifikovanej väčšiny. Na každom z týchto zasadaní hlasovala Spolková republika Nemecko proti predloženému návrhu. Aj v prípade, že by tento členský štát mal k dispozícii nemeckú verziu oboch dotknutých dokumentov, neumožnilo by jej to efektívnejšie vyjadriť nesúhlas s návrhom.

39 Vzhľadom na neprijatie nariadenia Radou prijala Komisia sama napadnuté nariadenie v súlade s článkom 15 piatym odsekom základného nariadenia. Táto inštitúcia teda mala právomoc prijímať plánované opatrenia z vlastného podnetu.

40 Za týchto okolností nemohla mať skutočnosť, že pozvanie na zasadnutie regulačného výboru z 20. novembra 2001 sa uskutočnilo menej ako štrnásť dní pred jeho uskutočnením a že na zasadaní neboli k dispozícii nemecké verzie dvoch dotknutých dokumentov, žiaden účinok na nakoniec prijaté opatrenie.

41 Z toho vyplýva, že prvý žalobný dôvod je potrebné zamietnuť.

O druhom žalobnom dôvode

42 Nemecká vláda tvrdí, že došlo k porušeniu článku 2 ods. 3 základného nariadenia. Slovo „feta" pochádza z taliančiny a znamená „plátok". Do gréckeho jazyka bolo prevzaté v 17. storočí. Názov „feta" sa na označenie syra v náleve používa nielen v Grécku, ale aj v iných balkánskych krajinách a na Strednom Východe. Komisia

neprávom skúmala v odôvodneniach napadnutého rozhodnutia, či sa pojem „feta" stal druhovým označením. Keďže toto slovo je predovšetkým nezemepisným výrazom, mala Komisia preukázať, že získalo zemepisný význam, ktorý sa nevzťahuje na celé územie členského štátu. Navyše podoblasť, označená gréckou vládou v žiadosti o registráciu, bola vytvorená umelo, nezakladá sa ani na tradícii, ani na všeobecne prijímanom názore. Okrem toho feta nevďačí za svoju kvalitu ani za svoje základné vlastnosti podstatne alebo výlučne zemepisným podmienkam; tvrdenia v odôvodnení č. 36 napadnutého nariadenia nemajú oporu ani v žiadosti o registráciu gréckej vlády, ani v záveroch vedeckého výboru. Nakoniec nejestvuje vzťah medzi zemepisným územím výroby a zemepisným územím prípravy, čo vyplýva z gréckych právnych predpisov, ako aj z okolnosti, že Spoločenstvo poskytlo pomoc na výrobu fety na egejských ostrovoch.

43 Dánska vláda tvrdí, že názov „feta" nespĺňa podmienky potrebné na to, aby mohol byť zaregistrovaný ako tradičný nezemepisný názov v súlade s článkom 2 ods. 3 základného nariadenia. V tejto súvislosti sa táto vláda domnieva, že prináleží predovšetkým členskému štátu, ktorý je žiadateľom, a potom Komisii, aby preukázali, že podmienky na registráciu označenia pôvodu ako tradičného nezemepisného názvu sú splnené. Podľa tejto vlády zemepisné územie označené na účely registrácie v tomto prípade, teda územie pevniny Grécka a departement Lesbos, zahŕňajú takmer celé Grécko a nebol predložený žiaden objektívny dôvod, čím sa nezaradené oblasti odlišujú. Dánska vláda uvádza, že výlučná súvislosť, ktorá sa vyžaduje medzi syrom feta a zemepisným územím, ktoré je označené v žiadosti, nejestvuje, pretože feta pochádza z celého Balkánu a nielen z Grécka. Označené zemepisné územie je charakteristické mnohými klimatickými a morfologickými rozdielmi a jestvuje mnoho druhov gréckej fety s rôznymi chuťami. Medzinárodnú povesť fety nemožno jasne a priamo prisúdiť označenému zemepisnému územiu, ale skôr rozsiahlej výrobe a vývozu do iných štátov vrátane Dánskeho kráľovstva počas druhej polovice 20. storočia.

44 Francúzska vláda, ktorá je vedľajším účastníkom na podporu návrhov nemeckej a dánskej vlády, uvádza, že slovo „feta", znamenajúce v taliančine „plátok", nie je zemepisným názvom. Z toho vyplýva, že sa uplatňuje ustanovenie článku 2 ods. 3 základného nariadenia. Keďže toto ustanovenie odkazuje na článok 2 ods. 2 písm. a) druhú zarážku toho istého nariadenia, môže byť názov „feta" zaregistrovaný ako chránené označenie pôvodu len vtedy, ak za kvalitu alebo vlastnosti tohto výrobku podstatne alebo výlučne vďačí daným zemepisným podmienkam vrátane prírodných a ľudských faktorov a len ak sa tento výrobok vyrába, spracováva a pripravuje vo vymedzenej zemepisnej oblasti. V rozpore s ustanoveniami článku 2 ods. 2 uvedeného nariadenia však zemepisné územie výroby fety v Grécku zahŕňa takmer celé územie Helénskej republiky a okrem toho sa feta vyrába aj mimo gréckeho územia, najmä vo Francúzsku, a to v podmienkach, ktoré sú porovnateľné s gréckymi. Vďaka dotáciám Spoločenstva sa francúzskym výrobcom syra podarilo prispôsobiť tradičné metódy priemyselnej výrobe a v súčasnosti vyrábajú medzi 10 000 a 12 000 ton syru feta ročne. Tieto dve skutočnosti sú prekážkou zaregistrovania názvu „feta" ako chráneného označenia pôvodu v prospech Helénskej republiky.

45 Vláda Spojeného kráľovstva je tiež vedľajším účastníkom na podporu návrhov nemeckej a dánskej vlády, ale nepredložila svoje pripomienky.

46 V tejto veci je nepochybné, že výraz „feta" je odvodený z talianskeho slova „fetta", ktorý znamená „plátok" a grécky jazyk ho prijal v 17. storočí. Taktiež je nepochybné, že „feta" nie je názov oblasti, miesta alebo krajiny v zmysle článku 2 ods. 2 písm. a) základného nariadenia. Tento výraz teda nemôže byť zaregistrovaný ako označenie pôvodu v zmysle tohto ustanovenia. Nanajvýš by mohol byť tento výraz

zaregistrovaný v zmysle článku 2 ods. 3 základného nariadenia, ktorý rozširuje definíciu označenia pôvodu najmä na určité tradičné nezemepisné názvy.

47 Práve na tomto základe bol výraz „feta" zaregistrovaný ako označenie pôvodu napadnutým nariadením. Podľa odôvodnenia č. 35 tohto nariadenia je „názov Feta tradičným nezemepisným názvom v zmysle článku 2 ods. 3 [základného] nariadenia".

48 Tradičný nezemepisný názov musí na to, aby bol chránený v zmysle tohto ustanovenia, najmä označovať výrobok alebo potraviny, „ktoré pochádzajú z oblasti alebo určitého miesta".

49 Okrem toho článok 2 ods. 3 základného nariadenia vyžaduje, odkazujúc na článok 2 ods. 2 písm. a) druhú zarážku tohto nariadenia, aby poľnohospodársky výrobok alebo potravina podstatne alebo výlučne vďačili za kvalitu alebo vlastnosti daným zemepisným podmienkam vrátane prírodných a ľudských faktorov a aby výroba, spracovanie a príprava tohto výrobku alebo tejto potraviny prebiehala vo vymedzenej zemepisnej oblasti.

50 Zo spojenia týchto ustanovení vyplýva, že miesto alebo oblasť uvedené v článku 2 ods. 3 musia byť definované ako zemepisná oblasť so špecifickými prírodnými a ľudskými faktormi, ktoré môžu dať poľnohospodárskemu výrobku alebo potravine ich špecifické vlastnosti. Uvedená oblasť pôvodu teda musí zahŕňať homogénne prírodné faktory, ktoré ju odlišujú od susediacich oblastí (pozri v tomto zmysle rozsudok z 20. februára 1975, Komisia/Nemecko, 12/74, Zb. s. 181, bod 8).

51 Skutočnosť, či je definícia oblasti pôvodu stanovená v napadnutom nariadení v súlade s požiadavkami článku 2 ods. 3 základného nariadenia, je potrebné skúmať vo svetle týchto rôznych kritérií.

52 Keďže Komisia vychádza z gréckej právnej úpravy v tejto oblasti, je potrebné pripomenúť, že článok 1 gréckeho nariadenia ministerstva č. 313025 z 11. januára 1994 o uznaní chráneného označenia pôvodu (CHOP) syru feta stanovuje:

„1. Názov ‚feta' je uznaný ako chránené označenie pôvodu (CHOP) pre biely syr v náleve, ktorý sa tradične vyrába v Grécku, a konkrétne (‚syngekrimena') v oblastiach uvedených v odseku 2 tohto článku, z ovčieho mlieka alebo zo zmesi ovčieho a kozieho mlieka.

2. Mlieko, ktoré sa používa na výrobu ‚fet[y]', musí pochádzať výlučne z oblastí Macedónie, Trácie, Épiru, Solúnska, stredného Grécka, Peloponézu a departementu (‚Nomos') Lesbos."

53 Zemepisné územie takto vymedzené pre výrobu fety zahŕňa výlučne územie pevniny Grécka a departement Lesbos. Z tohto zemepisného územia je vylúčený ostrov Kréta, ako aj určité grécke súostrovia, a to Sporady, Kiklady, Dodekanisos a Iónske ostrovy.

54 Oblasti vylúčené z tohto zemepisného územia nemožno považovať za zanedbateľné. Územie vymedzené vnútroštátnou právnou úpravou na výrobu syra s názvom „feta"

teda nepokrýva celé územie Helénskej republiky. Nie je preto potrebné skúmať, či článok 2 ods. 3 základného nariadenia umožňuje, aby zemepisné územie vlastné určitému názvu mohlo pokrývať celé územie krajiny.

55 Je však potrebné preskúmať, či bolo územie vymedzené umelo.

56 V tejto súvislosti článok 2 ods. 1 písm. e) nariadenia ministerstva č. 313025 upresňuje, že „mlieko používané na výrobu fety musí pochádzať z plemien oviec a kôz chovaných tradičným spôsobom a prispôsobených oblasti výroby fety a flóra tejto oblasti musí byť základom ich výživy."

57 Z informácií predložených Súdnemu dvoru a najmä zo špecifikácie výrobku, ktorú zaslala grécka vláda Komisii 21. januára 1994 v súvislosti s registráciou názvu „feta" ako označenia pôvodu, vyplýva, že cieľom týchto ustanovení v spojení s článkom 1 rovnakého nariadenia ministerstva je vymedziť dotknuté zemepisné územie najmä vzhľadom na geomorfologické vlastnosti, teda prevažne hornatý alebo polohornatý charakter krajiny, klimatické vlastnosti, teda mierne zimy, teplé letá a dlhé trvanie slnečného svitu, ako aj botanické vlastnosti, teda typickú flóru bežného balkánskeho pohoria.

58 Tieto skutočnosti dostatočne poukazujú na to, že toto územie obsahuje prirodzené homogénne faktory, ktoré ho odlišujú od susedných oblastí. Zo spisu vyplýva, že grécke oblasti, ktoré nepatria do vymedzeného územia, nemajú rovnaké prírodné vlastnosti ako toto územie. Zdá sa teda, že územie v tomto prípade nebolo vymedzené umelo.

59 Pokiaľ ide o právnu úpravu Spoločenstva v oblasti pomoci na výrobu fety na egejských ostrovoch, je pravdou, že článok 6 ods. 2 nariadenia Rady (EHS) č. 2019/93, ktorým sa zavádzajú osobitné opatrenia pre menšie ostrovy v Egejskom mori týkajúce sa určitých poľnohospodárskych výrobkov (Ú. v. ES L 184, s. 1; Mim. vyd. 03/014, s. 338), upravoval, predtým, ako bol zmenený a doplnený článkom 1 bodom 4 nariadenia Rady (ES) č. 442/2002 z 18. februára 2002 (Ú. v. ES L 68, s. 4; Mim. vyd. 03/035, s. 260) pomoc pre „súkromné skladovanie miestne vyrábaných syrov: — feta, najmenej dva mesiace stará...".

60 Toto ustanovenie poukazuje na to, že feta sa vyrába aj na menších ostrovoch v Egejskom mori.

61 Komisia navyše vo svojich pripomienkach pred Súdnym dvorom potvrdila, že feta skutočne pochádza z malých miestnych prevádzok na určitých menších ostrovoch v Egejskom mori.

62 Takisto však uviedla, že tieto ostrovy sú administratívne súčasťou departementu Lesbos.

63 Tento ostrov je súčasťou zemepisného územia definovaného vnútroštátnou právnou úpravou, ktorá vymedzuje územie výroby fety.

64 Z toho vyplýva, že článok 6 ods. 2 nariadenia č. 2019/93 je v súlade s definíciou zemepisného územia výroby fety, stanovenou vnútroštátnou právnou úpravou

a nachádzajúcou sa v žiadosti o registráciu tohto názvu a že tvrdenie nemeckej vlády o opaku je neopodstatnené.

65 Žalobcovia tvrdia, že feta nevďačí za svoje vlastnosti a kvalitu podstatne alebo výlučne daným zemepisným podmienkam, ako to vyžaduje článok 2 ods. 2 písm. a) druhá zarážka základného nariadenia.

66 Odôvodnenie č. 36 napadnutého nariadenia však obsahuje niekoľko faktorov, ktoré poukazujú na to, že feta vďačí podstatne za svoje vlastnosti daným zemepisným podmienkam. Na rozdiel od tvrdenia nemeckej vlády je táto skutočnosť potvrdená špecifikáciou výrobku predloženou gréckou vládou, ktorá podrobne vymenúva prírodné a ľudské faktory, ktoré fete dávajú jej osobitý charakter.

67 Medzi tieto faktory patrí trvanie slnečného svetla, zmeny teploty, prechod zo zimnej na letnú pastvu, výrazná pastva a flóra.

68 Žalobcovia nepreukázali, že posúdenie tejto skutočnosti Komisiou je nedôvodné.

69 Žalobný dôvod založený na porušení článku 2 ods. 3 základného nariadenia sa preto musí zamietnuť ako nedôvodný.

O treťom žalobnom dôvode

70 Nemecká vláda tvrdí, že napadnuté nariadenie porušuje článok 3 ods. 1 základného nariadenia. „Feta" je druhový názov v zmysle uvedeného článku 3 ods. 1. Komisia nevzala do úvahy všetky faktory, najmä výrobu fety v iných členských štátoch ako je Grécko, spotrebu fety mimo Grécka, vnímanie spotrebiteľov, vnútroštátne právne úpravy a právnu úpravu Spoločenstva, ako ani predchádzajúce posúdenia Komisie. Riziko zámeny pre spotrebiteľa uvedené v odôvodnení č. 20 napadnutého nariadenia nemôže byť základom ochrany názvu „feta", pretože zavádzajúca prezentácia výrobku vôbec nesúvisí s otázkou, či je názov druhový, alebo či je označením pôvodu.

71 Okrem toho podľa nemeckej vlády zistenie, že názov „feta" sa nestal druhovým, nie je dostatočne odôvodnené v zmysle článku 253 ES, keďže odkaz na odporúčacie stanovisko výboru je v tomto smere nedostačujúci.

72 Dánska vláda tvrdí, že Komisia prijala napadnuté nariadenie v rozpore s článkom 3 ods. 1 a článkom 17 ods. 2 základného nariadenia, keďže výraz „feta" je druhovým názvom. Podľa nej, ak je názov svojou povahou druhový od počiatku, alebo sa takým stal neskôr, táto jeho vlastnosť sa nikdy nemení a je nezvratná. Prináleží členskému štátu, ktorý je žiadateľom a na druhom mieste Komisii, aby preukázali, že nezemepisný názov nie je druhový.

73 Dánska vláda ďalej zdôrazňuje, že feta nepochádza výhradne z Grécka a to ani ako názov, ani ako výrobok. Tradičná oblasť spotreby a výroby je rozšírená vo viacerých balkánskych krajinách. Aj Helénska republika dovážala, vyrábala a vyvážala syry s názvom „feta", vrátane fety vyrobenej z kravského mlieka. Je pravdepodobné, že grécki spotrebitelia po období viacerých rokov tiež považujú tento názov za druhový. Takisto v iných členských štátoch, či už v štátoch Spoločenstva alebo iných, kde sa feta spotrebúva a vyrába vo veľkých množstvách, spotrebiteľ považuje fetu za

druhový názov. Mimo oblasti pôvodu je feta legálne vyrábaná a uvádzaná na trh v mnohých členských štátoch, ako aj v tretích krajinách.

74 Podľa dánskej vlády výroba fety a jej uvádzanie na trh v Dánsku nie sú nijak v rozpore s tradičnými a lojálnymi zvyklosťami a nespôsobujú riziko zámeny, pretože dánska právna úprava už od roku 1963 zaviedla názov „dánska feta". Skutočnosť, že feta je druhový názov, vychádza zo série ustanovení a aktov zákonodarcu Spoločenstva, vrátane Komisie.

O druhovom charaktere názvu

75 Je potrebné pripomenúť, že podľa článku 3 ods. 1 tretieho pododseku základného nariadenia:

„Za účelom zistenia, či sa názov stal alebo nestal druhovým, treba brať ohľad na všetky faktory individuálne, obzvlášť na:

— existujúcu situáciu v členskom štáte, z ktorého názov pochádza, a v oblastiach konzumácie,

— momentálnu situáciu v iných členských štátoch,

— zodpovedajúce vnútroštátne právne predpisy alebo predpisy spoločenstva."

76 Pokiaľ ide o tvrdenie dánskej vlády, podľa ktorého výraz „feta" označuje typ syra pochádzajúceho z Balkánu, je nepochybné, že biele syry v náleve sa už dlho vyrábajú nielen v Grécku, ale aj v iných balkánskych krajinách a na juhovýchode stredomorského pobrežia. Ako však vyplýva z bodu B písm. a) stanoviska vedeckého výboru, tieto syry sú v týchto krajinách známe pod inými názvami ako „feta".

77 Pokiaľ ide o výrobu v samotnej Helénskej republike, dánska vláda tvrdí, bez toho, aby niekto v tejto súvislosti namietal, že do roku 1988 bol syr vyrábaný z kravského mlieka podľa iných metód, ako sú tradičné grécke metódy, a bol dovážaný do Grécka pod názvom „feta", a že do roku 1987 bol syr „feta" vyrábaný na území tohto štátu podľa netradičných metód a okrem iného z kravského mlieka.

78 Je potrebné uznať, že ak by sa takéto postupy udržali, vyplýval by z nich pre názov „feta" druhový charakter. Je však na mieste uviesť, že nariadením ministerstva č. 2109/88 z 5. decembra 1988 o schválení nahradenia článku 83 potravinového kódexu „Syrové výrobky" bolo stanovené vymedzenie zemepisného územia výroby založené na tradičných zvyklostiach. Roku 1994 kodifikovalo nariadenie ministerstva č. 313025 všetky predpisy, ktoré sa vzťahujú na syr feta. Táto právna úprava vytvorila novú situáciu, v rámci ktorej sa takéto postupy už nemôžu používať.

79 V súvislosti s výrobou v iných členských štátoch je potrebné pripomenúť, že Súdny dvor v bode 99 už citovaného rozsudku Dánsko a i./Komisia uviedol, že skutočnosť, že výrobok bol legálne uvedený na trh v určitých členských štátoch pod určitým názvom, môže byť faktorom, ktorý je potrebné brať do úvahy pri posudzovaní, či sa tento názov stal druhovým v zmysle článku 3 ods. 1 základného nariadenia.

80 Komisia navyše uznáva, že feta sa vyrába aj v iných členských štátoch ako Helénska republika, a to v Dánskom kráľovstve, Spolkovej republike Nemecko a Francúzskej republike. Podľa odôvodnení č. 13 až 17 napadnutého nariadenia vyrába Helénska republika okolo 115 000 ton ročne. Roku 1998 bolo v Dánsku vyrobených takmer 27 640 ton. Francúzska výroba sa od roku 1988 do roku 1998 pohybovala medzi 7 960 tonami a 19 964 tonami. Nemecká výroba sa od roku 1985 pohybovala medzi 19 757 a 39 201 tonami.

81 Z rovnakých odôvodnení vyplýva, že výroba fety začala v Nemecku roku 1972, vo Francúzsku roku 1931 a v Dánsku počas 30. rokov.

82 Okrem toho je nepochybné, že takto vyrábaný syr mohol byť legálne uvádzaný na trh, a to aj v Grécku, minimálne do roku 1988.

83 Aj keď výroba v ostatných štátoch bola pomerne rozsiahla a mala dlhé trvanie, je potrebné zdôrazniť, ako to urobil vedecký výbor v prvej zarážke záveru svojho stanoviska, že výroba fety zostala koncentrovaná v Grécku.

84 Skutočnosť, že výrobok bol legálne vyrábaný v iných členských štátoch ako Helénska republika je len jednou z mnohých skutočností, ktoré je potrebné vziať do úvahy podľa článku 3 ods. 1 základného nariadenia.

85 V súvislosti so spotrebou fety v rôznych členských štátoch v porovnaní s jej výrobou je dôležité uviesť, že z odôvodnenia č. 19 napadnutého nariadenia vyplýva, že viac ako 85 % spotreby fety v Spoločenstve na osobu ročne pripadá na Grécko. Ako poznamenal vedecký výbor, spotreba fety je preto koncentrovaná v tomto členskom štáte.

86 Informácie predložené Súdnemu dvoru poukazujú na to, že väčšina spotrebiteľov v Grécku sa domnieva, že názov „feta" má zemepisný a nie druhový význam. Zdá sa, že v Dánsku sa naopak väčšina spotrebiteľov prikláňa na stranu druhového významu tohto názvu. Súdny dvor nemá žiadne súhrnné údaje v súvislosti s ostatnými členskými štátmi.

87 Dôkazy predložené Súdnemu dvoru tiež poukazujú na to, že v iných členských štátoch ako Grécko je feta bežne uvádzaná na trh s použitím etikiet, ktoré poukazujú na grécke kultúrne tradície a grécku civilizáciu. Možno z toho legitímne vyvodiť, že spotrebitelia v týchto členských štátoch vnímajú fetu ako syr, ktorý má spojitosť s Helénskou republikou, napriek tomu, že v skutočnosti bol vyrobený v inom členskom štáte.

88 Tieto skutočnosti týkajúce sa spotreby fety v členských štátoch poukazujú na to, že názov „feta" nemá druhový charakter.

89 Pokiaľ ide o tvrdenie nemeckej vlády týkajúce sa druhej vety odôvodnenia č. 20 napadnutého nariadenia, z bodu 87 tohto rozsudku vyplýva, že pokiaľ ide o spotrebiteľov v iných členských štátoch ako Helénska republika, nie je nesprávne

tvrdiť, že „... prepojenie medzi názvom ‚Feta' a Gréckom sa tak zámerne podsúva a vyhľadáva ako súčasť predajnej stratégie, ktorá ťaží z dobrej povesti pôvodného výrobku, a to vytvára skutočné riziko zámeny pre spotrebiteľa".

90 Tvrdenie o opaku predložené nemeckou vládou preto nie je opodstatnené.

91 Pokiaľ ide o vnútroštátne právne úpravy, musí sa vziať do úvahy, že podľa odôvodnení č. 18 a 31 napadnutého nariadenia sú Dánske kráľovstvo a Helénska republika jedinými členskými štátmi, ktoré mali v tom čase právnu úpravu týkajúcu sa fety.

92 Dánska právna úprava neuvádza „fet[u]", ale „dánsku fetu", čo naznačuje, že v Dánsku si názov „feta" sám osebe zachoval spojitosť s Gréckom.

93 Okrem toho, ako Súdny dvor určil v bode 27 už citovaného rozsudku Dánsko a i./ Komisia, názov „feta" bol chránený dohodou medzi Rakúskou republikou a Gréckym kráľovstvom uzavretou 20. júna 1972 na základe dohovoru z 5. júna 1970 medzi týmito dvoma štátmi a týkajúcou sa ochrany označení výskytu, označení pôvodu a názvov poľnohospodárskych, remeselných a priemyselných výrobkov (BGBl. č. 378/1972 a 379/1972). Odvtedy je používanie tohto názvu na rakúskom území vymedzené výhradne pre grécke výrobky.

94 Z toho vyplýva, že relevantné právne úpravy vo všeobecnosti poukazujú na to, že názov „feta" nie je druhový.

95 Pokiaľ ide o právnu úpravu Spoločenstva, názov „feta" je v nomenklatúre Spoločného colného sadzobníka a v právnej úprave Spoločenstva týkajúcej vývozných náhrad používaný bez akéhokoľvek upresnenia členského štátu pôvodu.

96 Táto právna úprava a nomenklatúra Spoločného colného sadzobníka sa však vzťahujú na colnú oblasť a ich cieľom nie je úprava práv duševného vlastníctva. Ich ustanovenie preto nie sú v tomto kontexte určujúce.

97 Pokiaľ ide o predchádzajúce posúdenia Komisie, je pravdou, že táto inštitúcia odpovedala 21. júna 1985 na písomnú otázku poslanca Európskeho parlamentu č. 13/85 v tomto zmysle, že „... feta je druh syra a nie označenie pôvodu." (Ú. v. ES z 30. septembra 1985, C 248, s. 13).

98 V tejto súvislosti je však potrebné uviesť, že v tomto období ešte neexistovala ochrana Spoločenstva týkajúca sa označení pôvodu a zemepisných označení, ktorá bola po prvýkrát upravená základným nariadením. V tom čase bol názov „feta" v Grécku chránený len na základe zvyklostí.

99 Z uvedeného vyplýva, že viacero relevantných a podstatných skutočností poukazuje na to, že tento výraz sa nestal druhovým.

100 Vo svetle týchto skutočností je potrebné usúdiť, že Komisia mohla v napadnutom nariadení legálne rozhodnúť, že výraz „feta" sa nestal druhovým v zmysle článku 3 základného nariadenia.

O odôvodnení

101 Pokiaľ ide na záver o tvrdenie, že odôvodnenie napadnutého nariadenia je nedostatočné v súvislosti s konštatovaním, že názov „feta" nie je druhový, je potrebné preskúmať jednak pôsobnosť stanoviska vedeckého výboru a jednak to, do akej miery je poskytnuté odôvodnenie podrobné.

102 V odôvodneniach č. 11 až 21, ako aj v odôvodnení č. 33 uvedeného nariadenia Komisia sama analyzuje otázku druhového charakteru výrazu „feta". Stanovisko vedeckého výboru berie do úvahy až v odôvodneniach č. 22 až 32. Bolo by preto nepresné tvrdiť, že odôvodnenie uvedené v tomto nariadení, týkajúce sa otázky druhového charakteru výrazu „feta", pozostáva len zo zopakovania tohto stanoviska.

103 Z rozhodnutia 93/53 vyplýva, že vedecký výbor bol založený Komisiou a že jeho členovia sú ňou menovaní. Tento výbor sa schádza na požiadanie zástupcu Komisie a jeho rokovania sa týkajú otázok, v súvislosti s ktorými žiada Komisia o stanovisko.

104 V súlade s týmito ustanoveniami mohla Komisia, tak, ako to urobila v tejto veci, na základe vlastného uváženia predložiť otázky súvisiace s označením pôvodu expertom menovaným do tohto výboru, aby jej pomohli vyriešiť problém. Komisia sa takisto mohla rozhodnúť, do akej miery bude rešpektovať stanovisko tohto výboru.

105 Z odôvodnenia č. 33 napadnutého nariadenia vyplýva, že v tomto prípade sa Komisia rozhodla prijať závery výboru. Takýto postup je v súlade s ustanoveniami rozhodnutia 93/53, ako aj s článkom 253 ES.

106 Pokiaľ ide o úroveň podrobnosti odôvodnenia predloženého v napadnutom nariadení v súvislosti s druhovým charakterom výrazu „feta", z ustálenej judikatúry vyplýva, že odôvodnenie požadované článkom 253 ES sa musí prispôsobiť druhu príslušného aktu a musí byť z neho jasne a jednoznačne zrejmá úvaha inštitúcie, ktorá akt vydala, a to tak, aby dotknuté osoby mohli spoznať dôvody pre prijaté opatrenie a príslušný súd mohol vykonať svoje preskúmanie (pozri rozsudok zo 7. februára 2002, Weber, C-328/00, Zb. s. I-1461, bod 42 a citovanú judikatúru). Autor tohto aktu však nemusí zaujať postoj k zjavne druhoradým skutočnostiam alebo predvídať možné námietky (pozri v tomto zmysle rozsudok z 2. apríla 1998, Komisia/Sytraval a Brink's France, C-367/95 P, Zb. s. I-1719, bod 64).

107 Komisia v odôvodneniach č. 11 až 33 napadnutého nariadenia jasne vyjadrila podstatné okolnosti, ktoré ju viedli k záveru, že názov „feta" nie je druhový v zmysle článku 3 základného nariadenia. To je dostatočným odôvodnením na účely článku 253 ES.

108 Z toho vyplýva, že tvrdenie o nedostatočnosti odôvodnenia napadnutého nariadenia v súvislosti s konštatovaním, že názov „feta" nie je druhový, je nepodložené.

109 Z toho vyplýva, že žalobný dôvod založený na porušení článku 3 ods. 1 základného nariadenia a článku 253 ES sa musí zamietnuť ako nedôvodný.

110 Vo svetle uvedených úvah je potrebné túto žalobu zamietnuť.

O trovách

111 Podľa článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla zaviazať Spolkovú republiku Nemecko a Dánske kráľovstvo na náhradu trov konania a Spolková republika Nemecko a Dánske kráľovstvo nemali úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazať ich na náhradu trov konania. V súlade s článkom 69 ods. 4 toho istého rokovacieho poriadku Helénska republika, Francúzska republika a Spojené kráľovstvo, vedľajší účastníci konania, znášajú svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol a vyhlásil:

1. **Žaloby sa zamietajú.**

2. **Spolková republika Nemecko je povinná nahradiť trovy konania týkajúce sa veci C-465/02 a Dánske kráľovstvo je povinné nahradiť trovy konania týkajúce sa veci C-466/02.**

3. **Helénska republika, Francúzska republika a Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska znášajú svoje vlastné trovy konania.**

Podpisy